No. 28. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Donderdag 5 Maart.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR VAN *NOORD-BRABAND*, gezien de missive van heeren Staatsraden, commissarissen belast met het voorloopig bestuur der weder in bezit genomen Landstreken in Limburg, van den 25 dezer maand n°. 12, 3e. Afdeeling.

Brengt, dienten gevolge, als een vervolg op deszelfs bekendmaking van den 27 December jl., ter kennis van allen dien het aangaat, dat de Scheepvaart op de Zuid-Willemsvaart, in de weder in bezit genomen Landstreken in Limburg, weder zal kunnen plaats hebben, te beginnen op den *Vijfden Maart* aanstaande.

's HERTOGENBOSCH, den 28 Februarij 1840.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
Bon. VAN DEN BOGAERDE.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den Maart.

Het ministerie is weder zamengesteld. De *Moniteur* houdt heden de ordonnantien waarbij benoemd worden; de heeren *Thiers*, tot minister van buitenlandsche zaken en president van den raad; *de Remusat*, tot minister van binnenlandsche zaken; *Vivien*, tot minister van justitie en eeredienst; *Pelet*, de la Lozère, tot minister van finantien; *Cousin*, tot minister van het openbaar onderwijs; de generaal *Cubières*, tot minister van oorlog; de admiraal *Roussin*, tot minister van marine; *Jaubert* tot minister van openbare werken; *Gouin*, tot minister van koophandel.

Reeds gisteren werd door de bladen aangekondigd, dat de ministeriele crisis ten einde liep. De heer *Thiers* heeft zich eergisteren op den middag bij den koning begeven, en met hoogstdenzelven eene lange conferentie gehad, waarin hij zich met Z. M. over de voornaamste staatkundige grondslagen, die het toekomstig ministerie, aan welks hoofd hij zou geplaatst zijn, zoude volgen, en ten aanzien trent de personen die deel van dat ministerie zouden uitmaken. De ministerien van openbaar onderwijs, koophandel en finantien, bleven nog onvervuld, doch bij eene tweede conferentie in den namiddag gehouden, werd overeengekomen, dat de heeren *Cousin*, *Gouin* en *Pelet*, de la Lozère, daartoe zouden benoemd worden; de heer *Thiers* had de portefeuille van finantien aan den heer *Lacave Laplagne* aangeboden, doch deze had dezelve geweigerd. De heer *Dupin* heeft men herhaaldelijk de portefeuille van justitie aangeboden, doch hij heeft geweigerd dezelve aan te nemen, daar de nieuwe zamenstelling van het ministerie hem niet beviel.

Gisteren middag heeft de koning de ordonnantien geteekend en ten twee ure den eed der nieuwe ministers ontvangen. De benoeming van den heer *Thiers* was door den heer *Teste* gecontrasigneerd, die der overige ministers door den nieuwen president van den raad.

Wat aangaat het programma van het nieuwe ministerie, in de bijzondere berigten dezer hoofdstad wordt verzekerd, dat de koning er in bewilligd zou hebben, om des noods de kamers te ontbinden. Nopens de buitenlandsche staatkunde moet de heer *Thiers*, naar men wil, verlangd hebben, dat er nieuwe onderhandelingen zouden geopend worden, om het verbond met Engeland naauwer toe te halen, en alzoo een tegenwigt te stellen tegen de onderhandelingen van den heer *de Brunow*. — Omtrent Spanje zou de heer *Thiers* erkend hebben, dat het oogenblik niet meer gunstig was voor eene interventie, sedert dat het verdrag van Bergera de hoop had doen geboren worden, dat de burgeroorlog zonder bijstand van vreemde troepen ten einde zal gebragt worden. — Men houdt het er overigens voor, dat de heer *Thiers*, dadelijk na zijne installatie, aan de kamer der afgevaardigden den leiddraad, welken hij denkt te volgen, zal kenbaar maken. — Het voornaamste wat men in het nieuwe ministerie afkeurt, dat er, met uitzondering van den president, geen enkel goed redenaar bij hetzelve wordt gevonden, die in staat is om het gezag te verdedigen. De heer *Jaubert* zou hierin wel eene uitzondering kunnen maken. Men kent dezen algemeen wegens zijne kwinkslagen in de kamer tegen de ministers gerigt, doch het ander is het met kwinkslagen aan te vallen, en zich in het gezag te verdedigen."

De voormalige ministers hebben eergisteren de hotels hunner departementen verlaten. Men spreekt van verscheidene demissien van hooge ambtenaren, die vermeenen in hunne betrekking onder de nieuwe ministers niet te kunnen blijven. Dit is onder anderen het geval met de secretarissen van het ministerie van binnenlandsche zaken en koophandel *Quenault* en *Paganel*, met den heer *Legrand* directeur van het bestuur der bosschen en wegen.

— Uit Toulon schrijft men, dat de kolonel *de la Rue*, een adjudant van den minister van oorlog, die onlangs naar Algiers is overgestoken, aldaar de aanstaande komst van den Hertog *van Orleans* aankondigt. Te Toulon werd er over geraadpleegd, om sommige bekwame koopvaardij-kapiteins, in de tijdelijke betrekking van zee-officier, op 's lands oorlogschepen te plaatsen, daar men bij de tegenwoordige uitbreiding der Fransche zeemagt gebrek aan bekwame zee-officieren had. Men beklaagde zich in die stad, dat van de onlangs uitgeschrevene ligting van 80,000 man zulk een gering deel voor de zeedienst bestemd is.

— De *Moniteur parisien* behelst een uittreksel van een rapport des maarschalks *Valée*, over een aanval van 1200 Arabische ruiters en 400 man troepen te voet op de stad Mazagran in de provincie Oran en het daarbij gelegen reduit, alwaar 123 jagers onder den kapitein *Lelièvre*, vier dagen lang (van den 2den tot den 6den Februarij) de woedende aanvallen der Arabieren, die twee stukken geschut bij zich hadden, en zelfs een storm manmoedig afsloegen, tot de vijand na een aanzienlijk verlies onverrigter zake moest aftrekken.

— Gisteren vernam men reeds door eene nadere telegraphische depeche uit Bayonne, dat het oproer te Madrid den 23sten zich bepaald had tot den omtrek van het ... Eene nadere telegraphische depeche van den franschen gezant te Madrid van den 23sten aan den minister van buitenlandsche zaken houdt het volgende:

„De cortes-zitting van den 23sten is gestoord geworden door onrustige bewegingen op de tribunen; die van gisteren werd des middags ten drie ure gestoord door bewegingen van buiten, welke het kenmerk van een oproer begonnen aan te nemen. Daar zij geen aanleidende oorzaak hadden, moest men vrees voeden voor een beraamd plan. Om eene herhaling voor te komen heeft het gouvernement voorzigtig geoordeeld Madrid in staat van beleg te stellen. De rust is terstond hersteld."

— Eene telegraphische depeche uit Bayonne van den 1sten Maart, vermeldt, dat *Espartero* den 23sten voor Segura is gekomen, en de plaats heeft doen opeischen; den 25sten heeft het geschut de plaats beschoten en het vuur van het fort uitgedoofd, men verwachtte eene spoedige overgaaf. Werkelijk houdt eene tweede depeche, dat volgens een brief uit Saragossa van den 28sten, de christinos Segura bezet hadden.

Volgens laatstgemelde depeche was Madrid den 26sten rustig.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 29sten Februarij.

Volgens bijzondere brieven uit Hanover, moet de Koning ongesteld zijn. Er werden echter geene bulletins uitgegeven.

— Uit Berlijn schrijft men, onder dagteekening van 23 Februarij het volgende aan den *Hamburger Correspondent*:

„Gisteren heeft men hier over Weenen weder belangrijke brieven uit Konstantinopel ontvangen, waarin onder anderen het volgende voorkomt:

„Door het vaste vertrouwen op eene krachtdadige tusschenkomst der mogendheden is men hier uit den onaangenamen toestand van onrust en misnoegen, tot een meer lijdelijk afwachten van den loop der gebeurtenissen gekomen, hetgeen trouwens met den aard der Muzelmannen en met hun geloof aan een vooruit bepaald noodlot veel beter strookt, dan pogingen om door offensive maatregelen aan de zaken eene andere rigting te geven. Dit laatste lag meer in den onrustigen hervormingsgeest van Sultan *Mahmoud*, maar de strekking daartoe heeft met hem opgehouden. Men wil hier met

zekerheid weten, dat Rusland gereed is, om als uitvoerder der bevredigings-maatregelen, des noods vereenigd met de nog overgebleven strijdkrachten der Porte, tegen *Ibrahim* op te trekken en hem uit de nog door hem bezette, maar aan de Porte weder toegekende gewesten, te verdrijven, terwijl Engeland op zich zou genomen hebben, van zijnen kant door dwangmiddelen de ... der vloot te bewerken. De Onderkoning, van deze ... onderrigt, maakt zijne groote oorlogstoebereidselen meer om ... diplomatieke onderhandelingen uit te lokken en tijd te winnen, dan in de wezenlijke overtuiging, dat hij het van twee kanten in aantogt zijnde onweder met de kracht van zijn zwaard zal kunnen bezweren. De sluwe Pacha denkt, dat, wanneer de storm eenmaal losbarst, het dan nog wel tijd is Syrie en Arabie op te geven, en zich met het erfelijk bezit van Egypte te vreden te houden. Nogtans heeft hij zich ook onbewimpeld uitgelaten tegen den laatsten staatsambtenaar, dien de Porte aan hem afgevaardigd had. Daarbij rekent hij nog steeds op eenen onzigtbaren bondgenoot met wiens staatkunde en tegenwoordigen toestand de beginselen die men ter bevrediging van het Oosten op den voorgrond gesteld heeft, geens ins overeenkomen."

— In een berigt uit Smyrna, van den 27 Januarij, leest men: „Op onze reede liggen ten anker de Fransche linieschepen *Montebello*, met de vlag van den schout-bij-nacht baron *de la Susse*, en de *Diadème*. Het overige gedeelte van het Fransche eskader, onder bevel van den schout-bij-nacht *Lalande*, ligt nog te Vurla. Op het oogenblik, dat de admiraal *Stopford* onder zeil ging, ten einde zich naar Malta te begeven, alwaar reeds vier linieschepen zijner vloot geankerd zijn, ontving hij bevel, om zijne tegenwoordige ankerplaats niet te verlaten; terwijl de bodems, die zich thans te Malta bevonden, spoedig naar dezelve zullen terugkeeren.

„Het Oostenrijksche eskader, onder bevel van den schout-bij-nacht baron *Bandeira*, bevond zich, volgens de jongste berigten, te Mosconissi; men zegt, dat het fregat *Guerriera*, gekommandeerd door Z. K. en K. H. den Aartshertog *Ferdinand* van Oostenrijk, spoedig naar de hoofdstad zal vertrekken."

— Onder de 476,386 inwoners van St. Petersburg, bevinden zich ongeveer 200,000 meer mannen dan vrouwen. Personen van geestelijken stand telt men 1123, den generaals-rang bezitten 1232.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den Maart.

De koningin der Franschen met de beide prinsen en de prinses *Clementine* hebben hun verblijf alhier een dag verlengd. — Men zegt dat het huwelijk van den hertog *van Nemours* met de prinses *Victoria* den 24sten te Compiegne zal voltrokken worden.

— Bij een koninklijk besluit van den 1sten dezer, is ten gevolge der vele vertogen, aan den spoorweg van Namen eene andere rigting gegeven. Dezelve zal nu van Namen over Charleroi naar Braine-le-Comte loopen. Vroeger was eene andere rigting voor dezen tak van den spoorweg voorgeschreven, doch men heeft daaromtrent thans deze verandering gemaakt, opdat dit nieuwe middel van gemeenschap ten nutte der talrijke steenkolenmijnen en fabrijkinrigtingen, die rondom Charleroy bestaan, zou kunnen strekken. Den 8sten april zal de aanbesteding voor het leggen der aardenbaan van een vak van den spoorweg van Namen naar Braine-le-Comte, ter lengte van 17,416 ellen, plaats hebben.

— Onder de Belgische officieren die zich naar Afrika begeven, om aan den togt der Franschen deel te nemen, worden genoemd, de majoor *Lahure* en de luitenant *Willems*, van het regiment guides. Zij zullen in denzelfden rang en met dezelfde soldij overgaan. — Van het gezegd regiment zijn omtrent 700 verlofgangers dezer dagen naar hunne haardsteden gezonden.

— Te Gheel, in het gesticht voor krankzinnigen, is den 20 Februarij overleden zekere *François de Vosse*, in den ouderdom van 105 jaren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Maart.

De opperkamerheer heeft bekend gemaakt, dat, uit hoofde van het vertrek van Z. M. naar Amsterdam, de gewone audientie op Woensdag geen plaats zal hebben. De reis van Z. M. blijft dus bepaald op heden; Donderdag zullen de andere leden van het koninklijk geslacht zich mede naar Amsterdam begeven, uitgezonderd HH. KK. HH. Mevrouw de Erfprinses en Prinses *Sophie*.

Donderdag zal door Z. M. audientie gegeven worden. Des avonds zal het geheele koninklijk gezin den Stads-Schouwburg bezoeken, alwaar het blijspel *de Neven* en het ballet *Zephyrus* zullen worden opgevoerd.

Vrijdag zal er diner ten hove plaats hebben, en Zaturdag zullen de hooge personen den Franschen Schouwburg bezoeken.

De *Avondbode* verzekert, dat de reden van 's Konings vervroegd bezoek dit jaar te Amsterdam, daarin gelegen is, dat de werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal weder op het punt staan van hervat te worden, en het niet vooruit te bepalen is wanneer dezelve zullen worden ten einde gebragt.

— De luitenant-kolonel *Gantois*, tijdelijk kommandant van het regiment lanciers n°. 10, is, naar men verneemt, effectief benoemd tot kommandant van hetzelfde regiment.

— Nog zijn de volgende officieren van gezondheid der tweede klasse, aan welken tijdelijk de rang der eerste klasse door den koning was verleend, met name *H. Jaspers*, bij de garnizoens- en hospitaaldienst te Amsterdam, *F. K. van Bisterelt*, van de 5de afdeeling, *J. R. Heisterkamp* van de 14de afd., *J. Croll* van de garnizoens- en hospitaaldienst te Vere, en *J. Baush* van de 8ste afdeeling, met den 15den der afgeloopen maand weder tot hunne vorige betrekking terug gekeerd; terwijl eervol zijn ontslagen, onder dankbetuiging voor de door hen aan het rijk bewezen diensten en het toekennen eener gratificatie, de tijdelijke officieren der 2de klasse, *P. C. den Hartog*, *G. E. van der Zandt*, *J. Strekler* en *J. F. Nieuwenhuizen*, respectivelijk van het 3de bat. veld-artillerie, van de tijdelijke hospitalen zoo te Delft als te Vere en van het ontbonden bat. vrijwillige artillerie; mitsgaders aan die van de 3de klasse, met rang van 2de, der garnizoens- en hospitaaldienst te Amsterdam, *J. van Lier Ez.*, en aan die van de 3de klasse, *F. Mooy* bij de garnizoens- en hospitaaldienst in Zeeland, *J. P. H. Miener* bij de 4de afdeeling, *L. van den Berg* bij het algemeen depot der landmagt n° 33, *N. J. Steffhaan* bij de garnizoens- en hospitaaldienst te Amsterdam, *A. Jacobs* bij de 5de afdeeling en *J. L. A. de Planque* bij de garnizoens- en hospitaaldienst te Delft; benevens aan de tijdelijke apothekers *P. Brandt*, *P. J. Floven*, *F. van Doorn*, *J. F. E. Piper*, *J. J. Reitsma*, *A. H. G. Hodenpeyl*, *A. L. van den Houten*, *C. F. Muller*, *R. Lammerts*, *van Bueren* en *P. C. de Winter*, respectivelijk bij de garnizoenen te Zwolle, 's Hertogenbosch, Utrecht, Kampen, Deventer, den Helder, Amersfoort, de Willemstad, het Rijks-magazijn van geneesmiddelen en de garnizoens- en hospitaaldienst in Zeeland.

— In het voorjaar zal zich Z. H. de hertog *Bernard* van Saksen-Weimar, luitenant-generaal, kommanderende de 2de divisie, met deszelfs familie, naar men verzekert, voor een paar jaren naar Manheim begeven, om aldaar verblijf te houden, tot welk einde Z. M. aan dezen krijgsoverste, met behoud van half tractement, een buitenlandsch verlof voor dien tijd heeft verleend.

— De leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn thans werkelijk aangeschreven, om zich op Woensdag den 18 dezer maand des namiddags ten twee ure, in de residentie te vereenigen, ten einde hunne werkzaamheden te hervatten.

— Z. M. heeft dezer dagen bepaald, dat er dit jaar geen andere troepen voor de Oost-Indien zullen worden bestemd, dan die welke ter begeleiding derwaarts van de negerrekruten der kust van Guinea noodig zijn en 2°. dat er ter completering enz. van de onderscheidene garnizoenen in de West-Indische bezittingen gedurende opgemeld tijdvak een bepaald getal onder-officieren en manschappen derwaarts zal gezonden worden.

— Naar men verneemt heeft Z. M. tot hoogleeraar in de godgeleerdheid aan de hoogeschool te Groningen benoemd de heer *W. Muurling*, hoogleeraar voor dat vak aan het athenæum te Franeker.

— Even als in de jongst afgeloopen jaren heeft Z. M. bepaald, dat aan de fabrijkanten leveranciers van wollen stoffen voor het leger, over 1839, weder eene tijdelijke verhooging van de standprijzen dier stoffen zal worden toegestaan, ten beloope van 6½ per cent.

— Naar men verneemt heeft het stedelijk bestuur der hoofdstad zich thans bij rekwest gewend tot den Koning, ten einde Z. M. te verzoeken, de verplaatsing van den zetel van het provinciale gouvernement naar Amsterdam, is en dat rekwest om berigt, consideratie en advies gezonden naar den gouverneur der provincie Holland (Noordelijk gedeelte).

— In den *Haagschen Nieuwsbode* leest men dat de stedelijke regering steeds bedacht is op aangename versieringen van den stads omtrek, zooals het gelijkmaken der duinen van het Badhuis tot aan de brug op den nieuwen Scheveningschen weg. Ook is er spraak dat de Maliebaan tot een fraaijen publieken engelschen tuin zou aangelegd worden.

— Op den 2den dezer is aan den Helder de eerste steen gelegd voor eene aldaar te bouwen nieuwe Roomsche kerk.

— Te Arnhem had eergisteren de teregtstelling plaats van *Teunis Somer*, den 16den Julij des verleden jaars door het prov. geregtshof van Gelderland ter dood veroordeeld, als schuldig bevonden aan den moord van zijne behuwd-zuster *Gerritje Klein Bekman*.

— In het Vaderland is berigt ontvangen, dat Z. Hoogw. monsignor van *Wijkerslooth*, bisschop van Curium, den 31 Januarij jongstleden te Rome is aangekomen en den 5 Februarij door graaf *Liedekerke Beaufort* nederl. gezant bij den H. Stoel, aan Z. H. zou worden voorgesteld.

— In de maand Februarij, zijn op den ijzeren weg tusschen Amsterdam en Haarlem, vervoerd 15,014 reizigers. De opbrengst van reizigers en goederen heeft bedragen *f* 7643,87. Sedert 1 Januarij ll., bedraagt het getal reizigers 27,022, en de opbrengst *f* 13,736,92.

— Den 1 April zal te Zierikzee eene bewaarschool voor kleine kinderen uit den burgerstand worden geopend.

— Uit Dordrecht schrijft men van eergisteren:

» De in de laatste helft der vorige maand op nieuw ingevallen vorst heeft zich meer door aanhoudendheid dan door den graad van koude onderscheiden. Ondertusschen heeft zich reeds in het begin der voorgaande week wederom ijs op onze rivieren beginnen te vertoonen, hetwelk zich langzamerhand zoodanig vermeerderd heeft, dat er sedert Donderdag verscheidene stoombootdiensten door zijn geschorst, en thans genoegzaam alle scheepvaart gestremd is. Voor deze stad was het vooral bij de ebbe, dat zich nog al veel, de Merwe afkomend, drijfijs vertoonde. Van meer belang is evenwel achter dit eiland het door de Werkendamsche killen van boven komende ijs geweest, zoodat op de bovenrivieren zich meer ijs dan wel hier moet gevormd hebben."

— Volgens de laatst gehoudene volkstelling, bestond de bevolking der provincie Utrecht in 145,132 zielen, als: mannelijk geslacht, ongehuwden 46,131, gehuwden 22,298, weduwnaars 2,507, te zamen 70,936; vrouwelijk geslacht, ongehuwden 45,915, gehuwden 22,317, weduwen 5,934, te zamen 74,166; Protestanten 85,579; Roomsch Katholijken 57,951, Israëliten 1,528, niet genoemde gezindheden 74; aantal huizen 22,643, huisgezinnen 28,923.

Het getal inwoners der stad Leeuwarden bedroeg op den 1sten Januarij 1840, 21,956 (zijnde 1986 meer dan in 1830), dat der huizen 3,521 en dat der huisgezinnen 4,655. Onder de inwoners telde men 9,743 van het mannelijke geslacht, en 12,213 van het vrouwelijk geslacht. De bevolking bestond uit 16,876 Protestaten, 3,956 Roomschen, 1119 Israëliten en 5 van geene genoemde gezindheid. — Onder de bevolking zijn niet begrepen de militairen, ten getale van 771 en de gevangenen, ten getale van 673.

Te 's Hertogenbosch bedroeg de bevolking op bovengenoemd tijdstip 18,901 personen, te weten 8,348 van het mannelijke geslacht, 10,553 van het vrouwelijke geslacht. Het getal Roomsch-Katholijken bedroeg 16,065; dat der Protestanten 2450; dat der Israëliten 380; tot niet genoemde gezindheden behoorden 6 ingezetenen. Er waren 3,298 huizen, door 3,880 huisgezinnen bewoond. Het garnizoen telde 2,948 man. Het aantal gevangenen was 112. In 1830 bestond de bevolking uit 17,283 inwoners, waaronder 14,659 Roomsch-Katholijken, 2393 Protestanten, 218 Israëliten.

Te Delft bedroeg den 1sten Januarij dezes jaars de bevolking 17,037 persoonen, waarvan tot het mannelijk geslacht te zamen 8,895. Het aantal Protestanten bedraagt 10,468, dat der Roomsch-Katholijken 6,483, dat der Israeliten 68 en der niet genoemde gezindheden 18.

De bevolking van Zwolle bedroeg op 1 Januarij 1840, 16,562 zielen en wel van het mannelijk geslacht 7,545, en van het vrouwelijk geslacht 5,627. Wat de godsdienstige gezindheden betreft, verdeelde zich deze bevolking in 11,988 Protestanten, 4,046 Roomsch-Katholijken en 528 Israeliten.

Omtrent het nu laatstelijk door den portugeschen minister van finantien, bij de aanbieding van het budget, aan de cortes voorgesteld plan, om in de achterstallige interessen van de buitenlandsche schuld, voor zoover de schatkist het zoude toelaten te voorzien, wordt nader gemeld, dat hij voorstelt, om in betaling van de achterstallige interessen nieuwe 6 pCt. effecten, gerekend tegen 83 pCt. te geven, waarop echter jaarlijks slechts 3 pCt. interest in geld betaald zal worden, terwijl men voor de andere 3 pCt. telkens uitgestelde schuld zal geven, welke vooreerst geene interest zal doen. Met betrekking tot de interest voor het vervolg van de thans bestaande schuld, stelt hij voor, elk halfjaar 1¼ pCt., dus 2½ pCt. in het jaar, te beginnen met Junij aanstaande, te betalen, en voorts voor de overige 2½ pCt. ook telkens uitgestelde schuld te geven. Bij deze gelegenheid wordt gemeld, dat de gezamenlijke inkomsten van Portugal tegenwoordig bedragen 1,900,000 p. sterl. (ƒ22,800,000) en de uitgaven 2,350,000 p. st. (ƒ28,200,000), waarvan 550,000 p. st. (ƒ6,600,000) voor de betaling der vreemde schuld moet strekken. Het te kort met inbegrip van de achterstallen der schuld bedraagt 450,000 (ƒ5,400,000).

BOEKBESCHOUWING.

LODEWIJK PHILIPS, Koning der Franschen, door Dr. G. Brandt Maas. Naar het hoogduitsch. Zalt-Bommel, bij Joh. Noman en Zoon, 1840. 8°. bl. 211. Prijs ƒ2,40.

Menigmaal beletten staatkundige begrippen een juist oordeel te vellen over menschen, die andere begrippen zijn toegedaan. Het is daarmede in het staatkundige, als in het godsdienstige gelegen. Dr. Brandt Maas heeft dus wel gedaan met ons eene levensschets van den man aan te bieden, dien men bewonderen moet, om de wijze waarop hij de tweede revolutie heeft gesloten, en waakt voor eene hernieuwing van schriktooneelen. Heeft de Voorzienigheid dien grooten man meermalen zigtbaar bij het leven bewaard, waarom zou men zich dan onttrekken aan de gelegenheid om den man grondig te leeren kennen, dien God zulk eene gewigtige roeping heeft opgedragen? — Na eene korte inleiding, treft men hier in een eerste boek de levensdaden aan van den tegenwoordigen koning der Franschen, als jongeling en als held, toen hij de fransche legers aanvoerde tegen den vreemdeling, die zijn vaderland bedreigde. In eene tweede hoofdafdeeling kunt gij hem als balling, door geheel Europa en in de nieuwe wereld vergezellen. In een derde boek wordt zijn gedrag vermeld van 1813 tot 1830, en in eene vierde hoofdafdeeling wordt over het merkwaardigste gehandeld, dat den koning persoonlijk is overkomen, tot op het laatst van 1839. In een aanhangsel vindt men eenige mededeelingen omtrent de leden zijner familie in de opgaande en nederdalende linie. Ofschoon hier en daar het geschrift blijken draagt, dat de schrijver ingenomen is met het karakter en de handelingen van den man wiens leven hij vermeldt, is hij echter met kieschheid te werk gegaan, en draagt het werk overal den stempel van waarheidsliefde. Wij bevelen dus dit lezenswaardig, net gedrukt en met een lief titelblad voorziene boekwerk, gerustelijk het Nederlandsch publiek aan.

ALLERLEI.

Het parijsche dagblad *la Presse* behelsde voor eenige dagen het volgende verhaal:

» De heer de L. heeft het hotel gekocht van mevrouw de hertogin de Ch.. Dezer dagen waren werklieden in den tuin bezig met het doen van opgravingen en ontdekten bij dien arbeid een geheimzinnig koffer. Ongetwijfeld is het een schat. De hertogin de Ch.. bezat een aanzienlijk vermogen; zij heeft millioenen schats nagelaten. Voorzeker zijn diamanten, goud en edelgesteenten in het koffer besloten. Men komt bijeen, beraadslaagt zamen; de in dergelijke gevallen gebruikelijke formaliteiten worden naauwgezet in acht genomen; het plegtig uur is gekomen; eindelijk zal men de waarde van den gevonden schat vernemen. Het koffer wordt geopend; de nieuwsgierigheid verdubbelt; men ontdekt een tweede kleiner koffer; ook dit wordt geopend; wat bevat hetzelve .....? het geraamte van een hond. Eerst lacht men bij deze ontdekking over zooveel vervlogen hoop; maar weldra wordt men weemoedig aangedaan; want een der tegenwoordig zijnde personen herinnert zich de geschiedenis van dien ongelukkigen hond: het was de hond van Maria Antoinette, haar medegezel in de gevangenis, de getuige van al hare tranen, de eenige schat dien de koningin van Frankrijk aan hare waardige vriendin, mevrouw de Tourzel, toen zij het schavot beklom, kon nalaten. — Het met niet schendende nieuwsgierigheid geopend koffer, werd zorgvuldig gesloten en op de oude rustplaats neêrgelegd." —

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *Maart*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 zeven zest., elf zest.; dito 5 pCt. 98½; Kansbill. 24, $23\frac{15}{16}$, 24; Sijndik. 92 drie achtste; Handelm. 178¼, 177½, ¾, 0. Indie 5 pCt. 97 een zest., 97; Ardoins 26 een zest., 26; dito Coupons 20⅛, 20¾; Fr. Uitgest. 8; oude Russen 105½.

Breda, publiek voor den tijd van *drie jaren*, ingaande met 1° April 1840, te middernacht, aan de Genoegbiedenden Verpachten:

De ONTVANGST der TOLGELDEN aan de respective BARRIÈRES, op de navolgende Groote Wegen, te weten:

1°. De Tol N°. 1, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 7, aan den Binnen-Moerdijk.

2°. De Tol N°. 2, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 7, onder *Terheyden*, omtrent de Hoefijzers.

3°. — — — 3, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 7, aan de zuidzijde van het Dorp *Terheyden*.

4°. — — — 1, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, aan den Uppelsendijk onder *Sleeuwijk*.

5°. — — — 2, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, aan den Nieuwendijk onder *Dussen*.

6°. — — — 5, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, benoorden *Oosterhout*.

7°. — — — 6, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, bij de Herberg *de Zwaan*, onder *Teteringen*.

8°. — — — 8, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, buiten de Antwerpsche poort derzelve Stad.

9°. — — — 9, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, bij de Herberg *de Roskam*, onder *Princenhage*.

10°. — — — 10, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, bij het Fort *Oranje*, onder *Rijsbergen*.

11°. — — — 11, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 3, te Stuivezand onder *Zundert*.

12°. — — — 12, op den Grooten Weg der 1. klasse, N°. 3, boven *Zundert*.

13°. — — — 13, op den Grooten Weg der 1. klasse, N°. 3, bij de Limietscheiding der Provincie *Noord-Braband* en *Antwerpen*.

14°. — — — 1, op den Grooten Weg der 1. klasse N°. 8, te *Dorst*.

15°. — — — 2, — — — — — — — — —, op den Hamsberg onder *Gilze*.

De Verpachting zal voor ieder Agentschap eerst in massa en voorts in perceelen plaats hebben.

Het Tarief en de Konditiën voor deze Verpachting liggen ter lezing, ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem*, en de Agenten voormeld, en voorts te *Breda*, in het Koffijhuis bij de Wed. OERS; terwijl bij de Opzigters J. LUGTEN te *Terheyden*, en HOZEMANS te *Oosterhout*, nadere Informatiën te bekomen zijn.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen en Vaarten.

EERSTE RESSORT. PROVINCIE NOORD-BRABAND.

AGENTSCHAP *'s HERTOGENBOSCH*.

OPENBARE VERPACHTING VAN

RIJKS-TOLLEN.

De AGENT van het Domein, te *'s Hertogenbosch*, zal, als daartoe gemagtigd, al of niet, in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het *Eerste Ressort*, zoo noodig, onder nadere goedkeuring, ten overstaan van daartoe bevoegde Autoriteiten, op de na te melden plaatsen, dagen en uren, voor den tijd van *drie* achtereenvolgende jaren, aanvang nemen met 31 *Maart* 1840, te middernacht, Verpachten:

1°. Op *Vrijdag* den 13. *Maart* 1840, des voormiddags ten *tien* ure, te *'s Hertogenbosch*, in het *Stads-Koffijhuis*, bewoond bij W. REGGERS.

De ONTVANGST der TOLGELDEN, aan de navolgende BARRIÈRES, als:

Op den Grooten Weg der 1e Klasse, N°. 8.

(Gedeelte van de Maasdijksche Brug, bewesten *Tilburg*, tot de Stad *Grave*.)

a. De TOL, gekw. N°. 3, aan de Maasdijksche Brug onder *Tilburg*, met Woonhuis en Tuin.
b. » » » » 4, bewesten *Tilburg*, met Woonhuis en Tuin.
c. » » » » 5, beoosten *Tilburg*, met Woonhuis en Tuin.
d. » » » » 6, onder *Udenhout*, ter plaatse genaamd *Kreitenheide*, met Woonhuis en Tuin.
e. » » » » 7, onder *Helvoirt*, met Woonhuis en Tuin.
f. » » » » 8, onder *Vught*, met Woonhuis en Tuin.
g. » » » » 9, aan het uiteinde van *Hintham*, Gemeente *Rosmalen*.
h. » » » » 10, onder *Nuland*, ter plaatse genaamd *Puttershoek*, met Woonhuis en Tuin.
i. De TOL, gekw. N°. 11, op de scheiding der Gemeenten *Geffen* en *Heesch*, met Woonhuis en Tuin.
k. » » » » 12, onder *Heesch*, met Woonhuis en Tuin.
l. » » » » 13, onder *Schaijk*, ter plaatse genaamd *Schaijkschenhoek*, met Woonhuis en Tuin. En
m. » » » » 14, onder *Velp*, met Woonhuis en Tuin.

En 2°. Op *Dingsdag* den 17. *Maart* 1840, te *Breda*, in de Sociëteit op de Markt, bewoond bij de Wed. C. VAN OERS, dadelijk na afloop der Tolverpachting aldaar.

Die, op den Grooten Weg der 1e Klasse N°. 3.

(Gedeelte van het Veer te *Sleeuwijk*, tot de Rivier het *Oude Maasje*.)

a. De TOL, gekw. N°. 1, aan den Uppelschen Dijk, onder *Sleeuwijk*, met Woonhuis en Tuin.
En *b.* » » » » 2, aan den Nieuwendijk, onder *Dussen*, met Woonhuis en Tuin.

Beide Verpachtingen zullen respectivelijk eerst in Massa en vervolgens in Perceelen plaats hebben.

De Konditiën en Voorwaarden, zullen *acht dagen vóór de Verpachtingen*, voor een iegelijk ter lezing liggen, in de Bureaux van den Heer Administrateur der Domeinen, in het Eerste Ressort te *Arnhem*; in het lokaal van het Provinciaal Gouvernement van *Noord-Braband*; ten Kantore van de Notarissen DE BERGH, te *'s Hertogenbosch*, en Mr. F. R. VAN NAERSSEN, te *Breda*, ten huize van de Opzigters der Wegen, J. KLOPPERT te *'s Hertogenbosch*; en A. HOOSEMANS, te *Oosterhout*, alsmede in het Stads-Koffijhuis bij W. REGGERS te *'s Hertogenbosch*, en bij de Wed. VAN OERS, op de Markt, te *Breda*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Beambten der Wegen, in loco, alsmede ten Kantore van den ondergeteekende Agent van het Domein, gevestigd in de Keizerstraat te *'s Hertogenbosch*.

'S HERTOGENBOSCH, den 24. Februarij 1840.

De Agent van het Domein voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.